

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobkyně: A. R.**, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 2 Cad 76/2004 - 9 ze dne 30. 7. 2004,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích č. j. 2 Cad 76/2004 - 9 ze dne 30. 7. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 1. 2004, č. j. 2 Cad 169/2003 - 28, bylo rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (dále též „stěžovatelka“) ze dne 19. 9. 2003 zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí krajský soud mimo jiné uvedl, že obsahem dávkového spisu je rovněž zápočtový list, podle něhož byla žalobkyně u firmy N. zaměstnána od 1. 10. 1996 do 30. 4. 1999 a ke dni ukončení pracovního poměru dohodou jí byly započteny 2 roky a 210 dnů. Průměrný čistý měsíční výdělek podle tohoto zápočtového listu činil 5998 Kč. K tvrzení stěžovatelky, že se jí pro absenci rekonstrukce evidenčního listu důchodového zabezpečení nepodařilo došetřit chybějící dobu pojištění a vyměřovací základ i pro dobu od 1. 1. 1997 do 30. 3. 1999 krajský soud odkázal na uvedený zápočtový list. Závěrem krajský soud uvedl, že se neztotožňuje se závěrem České správy sociálního zabezpečení, že ani dodatečně nebylo prokázáno, že i ve sporném období byla žalobkyně účastna pojištění. S ohledem na skutečnost, že dodatečně prokázána doba pojištění má vliv na výši osobního vyměřovacího základu, a tím i výši procentní

výměry starobního důchodu, krajský soud napadené rozhodnutí pro vady řízení podle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zrušil a věc vrátil České správě sociálního zabezpečení k dalšímu řízení. Uzavřel, že v tomto dalším řízení, pokud nebude jinými důkazy prokázán opak, bude stěžovatelka vycházet z údajů uvedených v započtovém listě, z údajů uvedených v evidenci malých organizací a v žalobkyní předložených daňových přiznáních, kdy se jedná o podklady, které nejsou ve vzájemném rozporu, a které shodně prokazují, že žalobkyně nejen v době od 1. 10. 1996 do 31. 1. 1997, ale také v době od 1. 2. 1997 do 30. 4. 1999 byla v hlavním pracovním poměru zaměstnána u organizace N.

Česká správa sociálního zabezpečení znovu rozhodla o starobním důchodu žalobkyně rozhodnutím ze dne 2. 4. 2004, jímž žalobkyni přiznala od 1. 9. 2003 starobní důchod podle § 31 zákona č. 155/1995 Sb. v celkové částce 5898 Kč měsíčně.

Uvedené rozhodnutí žalobkyně napadla podáním ze dne 2. 6. 2004, označeným jako odvolání proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení o výměře starobního důchodu, v němž poukázala na to, že stěžovatelka naprosto nerespektuje rozsudek krajského soudu ze dne 26. 1. 2004 a zcela v rozporu s tímto rozsudkem je v Přehledu dob pojištění zkrácena doba jejího hlavního pracovního poměru u organizace J. Č. – N. B. od 1. 10. 1996 do 31. 12. 1998. Zbývající 4 měsíce (1. 1. 1999 - 30. 4. 1999) jsou neoprávněně uváděny jako samostatně výdělečná činnost. V dodatečně započítané době od 1. 2. 1997 do 31. 12. 1998 chybí jakákoliv zmínka o jejích příjmech za toto období a bez udání důvodu jí nebyl opět vystaven evidenční list. Požádala o opravu v Přehledu dob pojištění tak, aby období od 1. 1. 1999 do 30. 4. 1999 bylo uváděno jako hlavní pracovní poměr, nikoliv jako samostatně výdělečná činnost. Dále požádala, aby v uvedeném Přehledu byla uvedena výše příjmů za jednotlivé období, tzn. od 1. 2. 1997 do 31. 2. 1997, od 1. 1. 1998 do 31. 12. 1998 a od 1. 1. 1999 do 30. 4. 1999. Závěrem požádala o navýšení starobního důchodu o tyto doposud nezapočtené částky.

Krajský soud v Českých Budějovicích podání žalobkyně posoudil jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. a rozsudkem ze dne 30. 7. 2004, č. j. 2 Cad 76/2004 - 9, rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení pro vady řízení zrušil a věc správnímu orgánu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí poukázal na to, že podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je správní orgán v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku. Tato situace podle názoru krajského soudu v souzené záležitosti nastala, když po vydání zrušujícího rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích stěžovatelka znovu rozhodla, avšak jak vyplývá z osobního listu důchodového pojištění, neřídila se vysloveným závazným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 2 Cad 169/2003. Stěžovatelka totiž v přehledu dob pojištění dodatečně započítala dobu hlavního pracovního poměru žalobkyně u organizace J. Č. – N. B. od 1. 2. 1997 do 31. 12. 1998, přestože ve zrušujícím rozsudku krajského soudu bylo uvedeno, že je nutné takto započítat i dobu od 1. 1. 1999 do 30. 4. 1999. Rovněž v dodatečně započítané době od 1. 2. 1997 do 31. 12. 1998 nejsou uvedeny žádné příjmy žalobkyně za toto období, přestože v rozsudku krajského soudu je uvedeno, že stěžovatelka má v dalším řízení, pokud nebude jinými důkazy prokázán opak, vycházet z údajů uvedených v započtovém listě, z údajů uvedených v evidenci malých organizací a v žalobkyní předložených daňových přiznáních, neboť se jedná o podklady, které nejsou ve vzájemném rozporu. Stěžovatelka však setrvala na svém původním názoru, že vyměřovací základ za uvedené období nebyl ani během soudního řízení prokázán a z toho důvodu vycházela z toho, že příjmy ze zaměstnání

od 1. 2. 1998 do 31. 12. 1998, resp. 30. 4. 1999 nebyly prokázány. Tento závěr však podle názoru krajského soudu není správný, neboť soud jednoznačně ve zrušujícím rozsudku uvedl, že povinností České správy sociálního zabezpečení je zabývat se údaji uvedenými v zápočtovém listě, v daňových příznacích žalobkyně i z údajů uvedených v evidenci malých organizací a zdůraznil, že dodatečně prokázaná doba má vliv i na výši osobního vyměřovacího základu a v této souvislosti i na výši procentní výměry starobního důchodu. S ohledem na toto zjištění krajský soud postupoval podle § 78 odst. 5 s. ř. s. ve vztahu k § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a napadené rozhodnutí stěžovatelky pro vady řízení zrušil, neboť zjistil, že správní orgán se neřídil závazným právním názorem soudu a tudíž nerespektování tohoto závazného právního názoru má za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu pro nezákonnost bez dalšího.

Proti uvedenému rozsudku podala Česká správa sociálního zabezpečení kasační stížnost, v níž vyslovila názor, že krajským soudem zvolená formulace pokynů pro vydání nového rozhodnutí je neúplná a brání stěžovatelce v bezvadné realizaci rozsudku. Základním nedostatkem zrušujícího rozsudku je tedy absence jednoznačně formulovaného právního názoru, na jehož základě by mohla stěžovatelka založit svou další rozhodovací činnost. Rozsudek je podle názoru stěžovatelky v tomto smyslu neúplný a ve svých důsledcích nevykonatelný. Právní názor soudu má být formulován natolik jednoznačným způsobem, aby bylo zřejmé, jak má být v dalším řízení dále vykonán. Stěžovatelka je přesvědčena, že v daném případě tomu tak není. Krajský soud totiž neuvedl žádnou konkrétní částku vyměřovacího základu, jež by měla být započtena. I kdyby tedy žalobkyně byla přihlášená dle evidence z úseku malých organizací v době od 1. 10. 1996 do 30. 4. 1999 k nemocenskému a důchodovému pojištění u organizace J. Č. – N., mohla okresní správa sociálního zabezpečení potvrdit na evidenčním listě důchodového pojištění jen tu dobu zaměstnání a výdělky, které byly prokázány zúčtováním příjmu a tedy zaplacením pojištění. Na uvedené okresní správě jsou k dispozici doklady prokazující placení pojištění za zaměstnance celé firmy, nikoliv však za jednotlivce. Zápočtový list a patrně i některé výplatní pásky nebyly zřejmě vystaveny za života J. Č.. Pokud vzal krajský soud za dostatečně prokázané a věrohodné, doklady předloženými uváděnými účastnicí řízení, aniž by provedl další řízení, např. výslech svědků, pracovníc OSSZ apod., časové období, kdy trval její hlavní pracovní poměr u firmy N., měl se zároveň zabývat a dostatečně vypořádat i s vyměřovacím základem za toto období a přesně, tak jak to udělal v případě stanovení časového období doby zaměstnání, stanovit rovněž výši vyměřovacího základu za jednotlivé roky. Stěžovatelka k tomu uvedla, že zrušující rozsudek krajského soudu není přesný a určitý, pokud jde o závěr jeho odůvodnění, nebylo možné jej důsledně realizovat; jednoznačně je stěžovatelce pouze uloženo započíst zjištěnou chybějící dobu zaměstnání, nikoliv však vyměřovací základy. Stěžovatelka zastává názor, že doklady, na které soud odkazuje, nelze použít jako podklad pro zjištění a stanovení skutečně dosažených vyměřovacích základů (zápočtový list potvrzuje pouze čistý průměrný výdělek, žalobkyně nemusela mít příjem každý měsíc, nepracovala a nebylo zapláceno pojištění). Žalobkyně nepředložila na OSSZ veškeré potřebné a věrohodné doklady (výplatní pásky) na základě nichž by bylo možné potvrdit vyměřovací základ (jinak by byl potvrzen). Nejedná se tedy o zcela nové důkazy, jež by neměla OSSZ k dispozici, a tedy ani stěžovatelka při vydávání napadeného rozhodnutí. Stěžovatelka se tak domnívá, že krajský soud pochybil, pokud stěžovatelku zavázal k vydání nového rozhodnutí v rámci nového řízení, když příjmy ze zaměstnání jsou prokázány. Výši vyměřovacích základů za dobu od 1. 2. 1997 do 30. 4. 1999 nelze stanovit. Byla-li žalobkyně poplatníkem pojistného na pojištění, a nelze-li zjistit výši jejich vyměřovacích základů, lze tuto dobu, nekryjí-li se s dobou osoby samostatně výdělečně činné, vyloučit pro výpočet osobního vyměřovacího základu ve smyslu

§ 16 odst. 4 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., za jejího souhlasu. Stěžovatelka vzhledem k výše uvedenému nesouhlasí se závěrem krajského soudu o zrušení rozhodnutí pro nezákonnost, a je přesvědčena, že soud rozhodl nezákonně na základě nesprávného posouzení věci. Stěžovatelka proto navrhla, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc tomuto soudu vrácena k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalobkyně uvádí, že stěžovatelka se snaží vyhnout přijetí odpovědnosti za pochybení vlastních zaměstnanců tím, že celou vinu svalují na ni. Nyní ji dokonce obviňují z padělání zápočtového listu. Pokud Nejvyšší správní soud bude trvat na tom, aby byla ověřena pravost zápočtového listu, je žalobkyně připravena předložit jej kdykoliv k přezkoumání. Závěrem uvedla, že v žádném případě nemůže být odpovědná a jakýmkoliv způsobem trestána za činy, které způsobil pan Č. a navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost v plném rozsahu zamítl.

Nejvyšší správní soud je podle § 109 odst. 3 s. ř. s. vázán důvody kasační stížnosti. V souzené věci stěžovatelka uplatnila kasační důvod obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Kasační stížnost je důvodná.

V projednávané věci jde o posouzení, zda se stěžovatelka řídila právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Především nutno uvést, že rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 4. 2004 postrádá jakékoliv odůvodnění toho, jak správní orgán věc posuzoval poté, kdy jeho předchozí rozhodnutí bylo zrušeno rozsudkem krajského soudu (to lze seznat pouze z připojeného osobního listu důchodového pojištění žalobkyně, jenž však není součástí odůvodnění rozhodnutí správního orgánu); to mělo vést krajský soud k rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. ke zrušení napadeného rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodu rozhodnutí - takto však krajský soud nerozhodl. Krajský soud ve svém zrušovacím rozsudku z 26. 1. 2004 výslovně uvedl, že na základě předložených podkladů lze vyjít z toho, že žalobkyně nejen v době od 1. 10. 1996 do 31. 1. 1997, ale také v době od 1. 2. 1997 do 30. 4. 1999 byla v hlavním pracovním poměru zaměstnána u organizace N. Tento zcela jasně vyslovený závazný právní názor stěžovatelka nerespektovala, jak je zřejmé z Přehledu uvedeného v osobním listu důchodového pojištění žalobkyně. Se stěžovatelkou lze však souhlasit potud, že skutečnost, že doba pojištění od 1. 1. 1999 do 30. 4. 1999 uváděná jako činnost osoby samostatně výdělečně činné, nikoliv označena jako zaměstnání, nemá žádný vliv na nárok či výši procentní výměry starobního důchodu.

Nejvyšší správní soud jako důvodnou shledá námitku stěžovatelky, že krajský soud ve svém zrušovacím rozsudku neuvedl žádnou konkrétní částku vyměřovacího základu, jež by měla být započtena. Za takovouto částku samozřejmě nelze považovat údaj uvedený v zápočtovém listu žalobkyně, podle něhož její průměrný čistý výdělek byl v době od 1. 10. 1996 do 30. 4. 1999 ve výši 5998 Kč. Závazný právní názor nelze dovodit z toho, jak uvádí krajský soud, že soud ve zrušujícím rozsudku jednoznačně uvedl, že povinností České správy sociálního zabezpečení je zabývat se údaji uvedenými v zápočtovém listě, v daňových přiznáních žalobkyně a vycházet i z údajů uvedených v evidenci malých organizací.

Krajský soud proto nepostupoval správně, když ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. napadené rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení zrušil bez jednání rozsudkem pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud proto dospěl k tomu, že kasační stížnost je důvodná a rozhodnutí krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V novém rozhodnutí rozhodne krajský soud i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. srpna 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu